

Силабус курсу: Політичний регіоналізм у сучасному світі

2022-2023 навчального року

Назва курсу	Політичний регіоналізм у сучасному світі
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19, ауд. 203
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра європейських та регіональних студій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	29 – Міжнародні відносини 291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (Країнознавство)
Викладачі	Шаран Ольга Василівна – доктор філософії, асистент кафедри європейських та регіональних студій
Контактна інформація викладачів	olha.sharan@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 13:00 – 14:00 в приміщенні кафедри європейських та регіональних студій: м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19, ауд. 203
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Політичний регіоналізм у сучасному світі» є нормативною дисципліною з спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (Країнознавство)» для освітньої програми підготовки бакалавра, яка викладається у 7 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Основне завдання – ознайомити студентів з різноманітними трактуваннями понять «регіон» та «регіоналізм», вивчити, запропоновані українськими та зарубіжними науковцями, підходи до розуміння суті, передумов виникнення та засобів політичного регіоналізму, розглянути характерні риси політичного регіоналізму як ідеології та складової суспільного розвитку країн світу, зокрема в Україні.
Мета та цілі курсу	<i>Завдання курсу є наступними:</i> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути найважливіші поняття та категорії, пов'язані з вивченням регіоналізму; - простежити витоки та еволюцію політичного регіоналізму; - дослідити регіони у контексті формування націй-держав; - здійснити аналіз особливостей сучасного федералізму та федерацій; - розглянути регіональні політичні конфлікти у світі, зокрема ті, появу яких спричинив сепаратизм; - охарактеризувати регіональну політику та місцеве самоврядування; - розкрити суть політичного регіоналізму в Україні.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безуглий В. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу : навч. посіб. / В. В. Безуглий, С. В. Козинець. К., 2003. 688 с. 2. Верменич Я. Концепт регіоналізму в сучасній термінопрактиці // Регіональна історія України: збірник наукових статей. 2014. Вип. 8. С. 19–54.

3. Вітман К. Придністров'я: перспективи розв'язання конфлікту // Політичний менеджмент. 2008. Вип. 4. С. 101–106.
4. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540 с.
5. Горло Н. Особливості політичної регіоналізації України в контексті впливу глобалізаційних процесів. Політичний менеджмент. 2012. Вип. 1–2. С. 103–111.
6. Дівак В. Сепаратизм як феномен сучасної політики: політологічні та правові аспекти. Київ : Логос, 2010. 224 с.
7. Дністрянський М. С. Етнографія України: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 232 с.
8. Донбас і Крим – ціна повернення : монографія /за заг. ред. В. П. Горбуліна, О. С. Власюка, Е. М. Лібанової, О. М. Ляшенко. Київ: НІСД, 2015. 474 с.
9. Дубницький В. І., Федулова С. О. Передумови трансформаційних процесів у регіонах України. Регіональна економіка. 2016. Вип. 2. С. 34–43.
10. Етнологія: навч. посіб. / В. В. Утвенко. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 244 с.
11. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. Тернопіль : ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 236 с.
12. Забара В. В. Формування внутрішніх кордонів у Боснії та Герцеговині в 1992–2000 рр.: від «плану Кутельєро» до міжнародного арбітражу щодо міста Брчко // Історія торгівлі, податків та мита. 2013. Вип. 2. С. 128–140.
13. Зимогляд В. Я. Регіон у системі міжнародних відносин // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2014. Вип. 4 (23). С. 160–173.
14. Зінько І. З., Байковський П. Б., Федунь О. В. Політичний регіоналізм у сучасній Африці: чинники та тенденції розвитку // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2013. Вип. 112 (Ч. II). С. 3–12.
15. Кармазіна М. Політичний регіон: підстави формування та функціонування // Наукові записки. ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2018. Вип. 1 (18). С. 4–23.
16. Кармазіна М., Бевз Т., Ротар Н. Регіональні політичні режими в Україні: підстави формування, специфіка функціонування, особливості трансформації. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2018. 248 с.
17. Ключник Р. Вплив чинника ідентичності на політичні процеси в Бельгії // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія культурологія. 2012. Вип. 9. С. 235–241.

18. Кресіна І О. Політико-правові засади етнокультурної консолідації українського суспільства: наукова записка / І. О. Кресіна, Л. І. Лойко, В. А. Явір, Д. І. Грицяк, С. В. Стоєцький. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2013. 155 с.
19. Куриляк М. Ю. Еволюція концепції «Європи регіонів» у рамках регіональної політики ЄС // Економічний вісник Донбасу. 2018. Вип. 2 (52). С. 60–67.
20. Кучабський О. Проблема федералізму в контексті адміністративно-територіальної реформи в Україні // Наукові записки. ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2010. Вип. 46. С. 29–41.
21. Литвиненко К. О. Гуманітарні чинники генерування сепаратистських рухів в Україні : дис. ... канд. філос. наук: 21.03.01/ К. О. Литвиненко. Київ, 2018. 196 с.
22. Маковський С. О. «Регіон», «регіоналізм», «регіоналізація» в європейському контексті: у пошуку оптимальної наукової дефініції // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2014. Вип. 118 (Ч. I). С. 35–50.
23. Максименко І. В. Європейський Союз та врегулювання конфліктів: досвід та уроки для України // Міжнародні відносини. Серія політичні науки. 2016. Вип. 11. 20 с.
24. Мальська М. П. Країнознавство: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. К. : Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
25. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин: підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацяк. 4-те вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2011. 406 с.
26. Мирна Н. В. Сучасні тенденції регіоналізації та її роль в європейських інтеграційних процесах // Державне будівництво. 2013. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeVu_2013_1_34.pdf.
27. Міжнародні регіональні процеси та зовнішньополітичні пріоритети України : монографія / за заг. ред. професорів С. Шергіна і В. Космини. – Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2017. 412 с.
28. Мікула Н. А., Толкованов В. В. Транскордонне співробітництво. Посібник. – Київ: Крамар, 2011. – 259 с.
29. Нагорна Л. П. Регіональна ідентичність: український контекст. К.: ІПіЕНД імені І.Ф.Кураса НАН України, 2008. 405 с.
30. Наумкіна С. М., Лясота Л. І. «Новий регіоналізм» як зміна структури територіальної політики // Політикус. 2017. Вип. 5. С. 76–79.
31. Павленко О. Розвиток внутрішньополітичних процесів у Косово (1999–2017 рр.) // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки: міжвід. зб. наук. праць. Київ, 2017. Вип. 26. С. 325–342.
32. Поліщук К. В. Етнонаціональний вимір конфлікту у Країні Басків : автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.04 /

	<p>К. В. Поліщук; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2007. 17 с.</p> <p>33. Попко В. В. Місцеве самоврядування в Королівстві Данія // Часопис Київського університету права. 2016. Вип. 4. С. 372–378.</p> <p>34. Приполова Л. Європейський досвід запровадження номенклатури територіальних одиниць для статистики (NUTS) та перспективи для України // Віче: громад.-політ. і теорет. журн. 2013. Вип. 12. С. 26–27.</p> <p>35. Рафальський О. Етнополітична регіоналізація України // Наукові записки. ІІІУНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2018. Вип. 2 (52). С. 135–148.</p> <p>36. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с.</p> <p>37. Савойська С. В. Мовно-політичний сепаратизм як фактор дестабілізації національної єдності українського суспільства в умовах пострадянської трансформації : монографія. Київ: Просвіта, 2011. 407 с.</p> <p>38. Самойленко Л. Я. Демократичні принципи взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування // Публічне управління та митне адміністрування. 2015. Вип. 2 (13). С. 181–187.</p> <p>39. Седляр Ю. О. Міжнародні санкції у світовій політиці: теорія і практика : монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 412 с.</p> <p>40. Система державного управління Італійської Республіки: досвід для України / уклад. : Ю. В. Ковбасюк, С. В. Загороднюк, Л. В. Примаченко. Київ: НАДУ, 2012. 48 с.</p> <p>41. Система державного управління Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії: досвід для України / уклад. П. І. Крайнік; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка. Київ: НАДУ, 2011. 48 с.</p> <p>42. Сліпецька Ю. М. Від Європи держав – до Європи регіонів: трансформація ідеї державного суверенітету // Грані. 2015. Вип. 12 (1). С. 69–73.</p> <p>43. Теленко О. Ольстерська проблема в політиці Великої Британії : монографія // Львів: НВФ «Українські технології», 2009. 224 с.</p> <p>44. Токар М. Регіональна політична еліта: тенденції творення. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. 2009. Вип. 13. С. 297–299.</p> <p>45. Трохимчук С. В. Політична географія світу: Посібник / С. В. Трохимчук, О. В. Федунь. Київ, 2007. 390 с.</p> <p>46. Федунь О., Шаран О. Діяльність Організації Об'єднаних Націй щодо протидії сепаратизму в європейських державах</p>
--	--

- // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2020. Вип. 30. С. 212–219.
47. Шаран О. Національні та міжнародно-політичні механізми протидії сепаратизму в Іспанії (на прикладі Каталонії) // Гілея: науковий вісник. 2018. Вип. 134 (7). С. 386–392.
48. Шаран О. Національні та міжнародно-політичні механізми протидії сепаратизму у Балканських державах // Наук.-теорет. альманах «Грані». 2019. Т. 22. Вип. 1. С. 68–77.
49. Шаран О. Політика Європейського Союзу щодо протидії сепаратизму // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія міжнародні відносини. 2018. Вип. 45. С. 176–185.
50. Шаран Ольга Міжнародно-політичні механізми протидії сепаратизму у державах Європи = International political mechanisms of suppression of separatism in the states of Europe: монографія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 328 с.
51. Яковюк І. В. Європейський регіоналізм у контексті розбудови Європейського Союзу // Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2004. Вип. 8. С. 57–68.
52. Abadie A., Gardeazabal J. The Economic Costs of Conflict: A Case Study of the Basque Country. The American Economic Review. 2003. Vol. 93. Iss. 1. P. 113–132.
53. Agneman G. How economic considerations shape independence aspirations: evidence from Greenland // Political Behavior: Voting & Public Opinion. 2019. P. 1–47.
54. Arrighi J.-T. «The people, year zero»: Secessionism and citizenship in Scotland and Catalonia // Ethnopolitics. 2019. Vol. 18. Iss. 3. P. 278–297.
55. Baldwin R. Multilateralising 21st century regionalism. OECD CONFERENCE CENTRE. PARIS. 2014. 46 p.
56. Bambals R. European Security, Defence, and Global Role: A Year After Crimea. In: Pabriks A., Kudors A. The War in Ukraine: Lessons for Europe. The Centre for East European Policy Studies. University of Latvia Press. Riga, 2015. P. 13–39.
57. Berg E. Parent States versus Secessionist Entities: Measuring Political Legitimacy in Cyprus, Moldova and Bosnia & Hercegovina // Europe-Asia Studies. 2012. Vol. 64. Iss. 7. P. 1271–1296.
58. Borgen C. J. From Kosovo to Catalonia: separatism and integration in Europe // Goettingen Journal of International Law. 2010. Vol. 2. Iss. 3. P. 997–1033.
59. Boyce D. G. Nationalism in Ireland. Routledge. 1995. 504 p.
60. Breen C., McDowell S., Reid G., Forsythe W. Heritage and separatism in Barcelona: the case of El Born Cultural Centre // International Journal of Heritage Studies. 2016. Vol. 22. Iss. 6. P. 1–12.
61. Cabestan J.-P., Pavkovic A. (eds.) Secessionism and separatism in Europe and Asia: to have a state of one's own. Routledge. 2013. 280 p.

62. Connolly C. K. Independence in Europe: Secession, Sovereignty, and the European Union // *Duke Journal of Comparative and International Law*. 2013. P. 51–105.
63. Coppieters B. The EU's policies towards contested states. In: Muro D., Woertz E. (eds). *Secession and Counter-secession. An International Relations Perspective*. Barcelona: CIDOB. 2017. Iss. 12. P. 37–43.
64. Dahlman C., Ó Tuathail G. Bosnia's Third Space? Nationalist Separatism and International Supervision in Bosnia's Brčko District // *Geopolitics*. 2006. Iss. 11 (4). P. 651–675.
65. Dalle M. E., Serrano I. Between a principled and a consequentialist logic: theory and practice of secession in Catalonia and Scotland // *Nations and Nationalism*. Oxford. 2019. Vol. 25. Iss. 2. P. 630–651.
66. Dardanelli P. Europeanization and the Unravelling of Belgium: A Comparative Analysis of Party Strategies // *Acta Politica*. 2012. Vol. 47. Iss. 2. P. 181–209.
67. De Waal T. *Uncertain Ground: Engaging with Europe's De facto States and Breakaway Territories*. Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace. 2018. 89 p.
68. Delledonne G., Monti M. Secessionist Impulses and the Italian Legal System: The (Non)Influence of the Secession Reference. In: Delledonne G., Martinico G. (eds.). *The Canadian Contribution to a Comparative Law of Secession*. Palgrave Macmillan, Cham. 2018. P. 185–207.
69. Duerr G. M. E. *Secessionism and the European Union: The Future of Flanders, Scotland, and Catalonia*. Lexington Books. 2015. 226 p.
70. *Emerging issues in American federalism. Papers prepared for ACIR's 25th anniversary*. US Government Printing Office. 1985. 87 p.
71. Friis Hau M. Becoming Catalan: Narrative Cultivation of Self among Catalan Nationalists. In: Bayó Belenguer S., Brady N. (eds.). *Pulling Together or Pulling Apart? // Perspectives on Nationhood, Identity and Belonging in Europe*. Peter Lang Ltd, International Academic Publishers. 2019. Vol. 21. P. 177–202.
72. Grydehøj A. Unravelling economic dependence and independence in relation to island sovereignty: The case of Kalaallit Nunaat (Greenland) // *Island Studies Journal*. 2020. Vol. 15. Iss. 1. P. 89–112.
73. Harrison J. Re-reading the new regionalism: A sympathetic critique. *Space and Polity*. 2006. Vol. 10, Iss. 1. P. 21–46.
74. Hartmann J. The Faroe Islands: Possible Lessons for Scotland in a New Post-Brexit Devolution Settlement // *Forthcoming in the European Law Review*. 2017. P. 1–16.
75. Hepburn E. Forging autonomy in a unitary state: The Åland Islands in Finland // *Comparative European Politics*. 2014. Iss. 12. P. 468–487.

	<p>76. Himsworth C. The Autonomy of Devolved Scotland // University of Edinburgh. School of Law. Working Paper Series. 2011. Iss. 2011/23. 43 p.</p> <p>77. Horowitz D. L. Ethnic Groups in Conflict. Berkeley, Los Angeles & London, University of California Press. 1985. 698 p.</p> <p>78. Kaminska M. E. Poland: Decentralization, Privatization and Managerialization of the Health Care System? Health Care Systems in Europe under Austerity. 2013. P. 169–189.</p> <p>79. Keating M. Brexit and Devolution in the United Kingdom // Politics and Governance. 2017. Vol. 5. Iss. 2. P. 1–3.</p> <p>80. Keating M. Regions and the Convention on the Future of Europe. South European Politics and Society. 2004. Iss. 9 (1). P. 192–207.</p> <p>81. Keating M., Jones J. The European Union and the Regions. Oxford: Clarendon Press, 1995. 306 p.</p> <p>82. Klein O., Bouchat P., Azzi A., Luminet O. Principled Disagreements: Adhesion to Intergroup Justice Standards in the Context of the Belgian Linguistic Conflict // Psychol Belg. 2017. Vol. 57. Iss. 3. P. 13–31.</p> <p>83. Kolstø P., Paukovic D. The Short and Brutish Life of Republika Serbska Krajina: Failure of a De Facto State // Formerly Global Review of Ethnopolitics. 2014. Vol. 13. Iss. 4. P. 309–327.</p> <p>84. Major M. The Relations Between Denmark, Greenland and the Faroe Islands. A Model with Future to Challenge Secessionism? In: López-Basaguren A., Escajedo San-Epifanio L. (eds). Claims for Secession and Federalism. Springer. 2019. P. 233–245.</p> <p>85. Mansfield E. D., Solingen E. Regionalism. Annual Review of Political Science. University of California, Irvine. 2010. Iss. 13 (1). P. 146–166.</p> <p>86. Reitera R., Grohsb S., Ebinger F., Kuhlmann S., Bogumile J. Impacts of decentralization: The French experience in a comparative perspective. French Politics. 2010. Iss. 8.2. P. 166–189.</p> <p>87. Schmitt-Egner P. The concept of «region»: Theoretical and methodological notes on its reconstruction. European Integration. 2002. Vol. 24, Iss. 3. P. 179–200.</p> <p>88. Sharan O. Effectiveness of national mechanisms of suppression of separatism in the member states of the European Union (case study of Belgium, France and Spain) // Global Studies Review. 2020. Vol. 1. Iss. 3. P. 35–46.</p> <p>89. Tatalović S. The policies of protection of national minorities in the Republic of Croatia. English translation R. Jakešević, M. Radenović. Split: Stina. 2008. 170 p.</p> <p>90. Wennecke C. W., Becker Jacobsen R., Ren C. Motivations for Indigenous island entrepreneurship: Entrepreneurs and behavioral economics in Greenland // Island Studies Journal. 2019. Vol. 14. Iss. 2. P. 43–60.</p> <p>91. Wilson R. A new paradigm in The Northern Ireland experience of conflict and agreement. Manchester University Press. 2018. 240 p.</p>
Тривалість курсу	90 год

Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення та засвоєння основних понять і положень навчального курсу студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наукові підходи до вивчення регіонів, регіоналізму та регіоналізації; - дефініції та суть політичного регіоналізму; - особливості формування регіонів; - типи сучасних федеративних держав і сутність федералізму як ідеології та політичного процесу; - виникнення, загострення, перебіг та врегулювання регіональних конфліктів; - протидія сепаратизму в європейських державах; - основи регіональної політики та місцевого самоврядування держав світу; - сутність міжрегіонального та транскордонного співробітництва в Європі; - становлення політичного регіоналізму в Україні. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризувати політичний регіоналізм; - пояснити суть сучасного федералізму та окреслити структурні характеристики федеративних держав; - порівняти стратегії врегулювання регіональних конфліктів та способи протидії сепаратизму; - проаналізувати особливості регіональної політики та місцевого самоврядування держав світу; - об'єктивно оцінити сучасний стан європейського міжрегіонального та транскордонного співробітництва; - визначити характерні риси українського політичного регіоналізму.
Ключові слова	Регіон, політичний регіоналізм, федералізм, сепаратизм, регіональні політичні конфлікти, регіональна політика, місцеве самоврядування
Формат курсу	Очний
Теми	<p>Лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни. 2. Основні передумови формування регіонів. 3. Особливості федералізму та федерацій. 4. Регіональні політичні конфлікти у сучасному світі. 5. Сепаратизм як форма політичного регіоналізму. 6. Суть регіональної політики та місцевого самоврядування. 7. Європейський регіоналізм. 8. Політичний регіоналізм в Україні. <p>Практичні заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи дослідження регіонів. 2. Основні передумови формування регіонів. 3. Характеристика федералізму та федерацій. 4. Взаємозв'язок регіоналізму та сучасних регіональних політичних конфліктів.

	<p>5. Сепаратизм як форма політичного регіоналізму.</p> <p>6. Особливості регіональної політики та місцевого самоврядування.</p> <p>7. Регіони в європейських інтеграційних процесах.</p> <p>8. Український політичний регіоналізм.</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру Усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Країнознавство» «Сучасні соціально-економічні і політичні процеси в Україні», «Територіально-політична організація світового простору», «Транскордонне співробітництво в Європі» важливих для сприйняття категоріального апарату частини курсу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Передбачено: лекції, презентації самостійно опрацьованого матеріалу, дискусії щодо визначених проблем, підготовку індивідуального навчально-дослідного завдання
Необхідне обладнання	Ноутбук, фліпчарт, мультимедійний проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Впродовж семестру студент може отримати максимум 50 балів із 100 балів, які складаються з – проміжного модуля (10 балів), підсумкового модуля (10 балів), письмової роботи (15 балів), роботи на семінарах (максимум 15 балів). Підсумкова максимальна кількість балів – 100.
Питання до заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце регіонів у європейській та світовій історії та політиці. 2. Роль політичного регіоналізму в сучасних міжнародних відносинах. 3. Різноманітність підходів до визначення поняття «регіон». 4. Основні підходи до тлумачення понять «регіоналізм», «регіоналізація» та «регіоналістика». 5. Поняття про політичний регіон та політичний регіоналізм. 6. Значення політичного регіоналізму в сучасному світі. 7. Вплив географічних чинників на регіональні відмінності країн світу. 8. Вплив етнографічних, релігійних та культурних відмінностей на розвиток регіональних процесів у державах. 9. Історичні особливості формування, територіального та регіонального розвитку США та Канади. 10. Історичні особливості формування, територіального та регіонального розвитку деяких європейських держав (Німеччина, Франція, Велика Британія, Італія). 11. Історичні особливості формування, територіального та регіонального розвитку України. 12. Поняття про федералізм та федерацію. 13. Федералізм як ідеологія та політичний процес. 14. Дуальний та корпоративний федералізм. 15. Типи та структурні характеристики федеративних держав світу. 16. Досвід та проблеми федералізму в окремих державах світу. 17. Основні передумови і причини загострення регіональних конфліктів, та їх вплив на сучасні міжнародні відносини.

	<ol style="list-style-type: none"> 18. Роль регіональних еліт у зародженні, загостренні та врегулюванні регіональних конфліктів. 19. Порівняльний аналіз врегулювання регіональних конфліктів. 20. Вплив регіональних конфліктів на сучасні міжнародні відносини. 21. Підходи до розуміння поняття сепаратизму. 22. Типологія сепаратизму. 23. Боротьба з сепаратизмом у Великій Британії. 24. Прояви сепаратизму та напрями протидії йому в Іспанії. 25. Сепаратистські рухи в Бельгії. 26. Прояви сепаратизму в Франції. 27. Сепаратистські рухи в Італії. 28. Досвід боротьби з сепаратизмом у Сербії. 29. Сепаратистські рухи в Хорватії у 1990-х рр. 30. Сепаратистські рухи в Боснії та Герцеговині у 1990-х рр. 31. Загрози та шляхи протидії сепаратизму в Україні. 32. Боротьба з сепаратизмом у Молдові. 33. Суть, форми та завдання регіональної політики держави. 34. Основні принципи організації регіонального та місцевого самоврядування. 35. Регіональне та місцеве самоврядування як спосіб вирішення проблем локального соціально-економічного розвитку. 36. Регіональне самоврядування як спосіб вирішення політичних протиріч. 37. Політико-правові та ідейні основи «Європи регіонів». 38. Форми представництва інтересів регіонів у європейській політиці. 39. Діяльність Комітету регіонів Європейського Союзу. 40. Європейське міжрегіональне співробітництво. 41. Транскордонне співробітництво в Європі. 42. Історичні, географічні, етно-релігійні, соціально-економічні та інші передумови формування регіоналізму в Україні. 43. Ідеї регіоналізму в українській історії та політиці. 44. Причини загострення міжрегіональних протиріч у ХХІ ст. в Україні. 45. Політичний регіоналізм та політичний процес в сучасній Україні. 46. Український регіоналізм та зовнішньополітичні пріоритети держави.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.